

ZDARMA
10.000 ks
měsíčně

inZlin

BŘEZEN 2015

zlínský lifestyleový
& kulturní magazín

ROZHOVORY • INSPIRACE • TIPY PRO VOLNÝ ČAS

Ondřej Záruba

Dakar je peklem,
do kterého se rád vracím.

rozhovor na str. 10 - 14

Ondřej Záruba

„Dakar je peklem, do kterého se rád vracím.“

text: Michal Forst

Širší okolí Zlína je domovem mnoha skvělých soutěžních jezdců. Na start věhlasného Dakaru, který může být považován za nejdelší rallye světa, se však zatím postavil jen jediný z nich - loňský ročník absolvoval za volantem kamionu úspěšný spolujezdec Jan Tománek. Své zkušenosti s náročným pouštním maratonem ale má i další Zlíňák, který shodou okolností před časem také vyzkoušel spolujezdecké řemeslo - Ondřej Záruba, dnes úspěšný podnikatel, cestovatel a vášnivý fotograf rychlých soutěžních vozů i exotických krajů.

Ondro, jaký je to pocit - vrátit se z dobrodružství jménem Rallye Dakar zpět do Zlína? Do své čisté povlečené postele...

"Už třikrát jsem před odletem z Jižní Ameriky všem okolo tvrdil: 'Těším se na další Dakar!' A totéž říkám i ve chvílích, kdy jsem k smrti unavený, špinavý a nevyspaný po dalším dnu na téhle dobrodružné rallye. Mimočodem - když už můžu na Dakaru spát, spím velmi dobře. Mám stan a v něm na zakázku ušitou molitanovou matrací. A na te se cítím jako doma ve své posteli."

Jako fotograf máš rád rychlá auta i nádherné exotické kraje. Jev se ti jihoamerický Dakar jako jedinečné spojení obojího?

Jednoznačně ano! K těm mým zálibám bych ještě připojil cestování. A Dakar mi tohle všechno nabízí najednou. V každé z etap tam můžu fotit nádherné kompozice soutěžních aut, motorek a kamionů s úžasnou krajinou. Jednou tvoří kulisu vysoké hory, jindy dunová pole a potom třeba brody a zástupy nadšených fanoušků okolo."

Které pasáže trati tohoto pouštního maratonu jsou z pohledu fotografa nejatraktivnější?

"Myslím, že každý z fotografů preferuje něco jiného. Já mám nejraději místa, kde se auta ztrácejí v gejzírech vody anebo naopak ta, kde víří oblaka písku. No a pak pasáže s fesh-fesh."

Fesh-fesh? Co je to?

"Jemňounký písek anebo spíš prach. Tam, kde je, jsou ho závěje, víří se a na fotkách tvoří skvělou kulisu. Letos, když jsme do jedné takové pasáže vjeli s našim presscarem a nikam jsme nespěchali, tak jsem si to za volantem vyloženě užíval. A kluci, kteří jeli se mnou, mi tam udělali nádherné fotky."

Presscar... Takže novinářský vůz? Jak se vlastně na Dakaru pohybuješ?

"Pro tuto příležitost jsem si pořídil terénní Toyota Hilux, kterou mi tady ve Zlíně speciálně upravil můj kamarád Henrich Řeháček. Největší změny doznal interiér vozu, hlavně z bezpečnostních důvodů. Přibyl trubkový rám, anatomické sedačky, čtyřbodové pásy a přístroje pro navigaci a vyhledávání. Tohle auto musí před každým Dakarem projít technickou přejímkou, stejně jako soutěžní vozy. Díky tomu se mohu pohybovat přímo po trati měřených speciálek. Společně s akreditací a zázemím některého z týmů je vlastní presscar tím nejdůležitějším, co na Dakaru mám."

Bez akreditace, jen tak na vlastní pěst, by to na Dakaru nešlo?

"Vůbec ne! Když to myslíš vážně a chceš toho opravdu hodně vidět a zažít, tak jako osamělý bojovník tam nemáš šanci. Dříve či později budeš potřebovat něčí pomoc. Anebo ji po tobě bude žádat někdo jiný. Zázemí a blízkost zkušených lidí jsou na Dakaru zásadní. Ale časem jsem zjistil, že stejně tak důležitá je i jistá nezávislost. To byl

hlavní důvod, proč jsem si pro tuhle rallye pořídil vlastní vůz, i když to stojí spoustu peněz a úsilí."

Takže fotografování pouštního maratonu nelze pojmov podobně, jako některou z klasických evropských automobilových soutěží?

"Ne, je potřeba mnohem více improvizovat. Na klasické rallye si všechny rychlostní zkoušky dopředu projedu a najdu si místo, kde budu fotit. Zjistím, jak bude svítit sluníčko a v klidu si připravím správný objektiv. Na Dakaru jedu každý den do neznáma. Nikdy nevím, jak bude to které místo vypadat a jestli vůbec dorazím včas. Může se stát, že až tam zjistím, že se mi to místo na focení vůbec nelíbí. Bohužel, na rozdíl od klasické rallye už ten den další šanci nemám. Musím brát to, co je, snažit se a improvizovat."

Ve Švédsku, na Sardinii anebo u nás doma při barumce je trať jasně daná. Ale co v dunách pouště Atacama? Jak vůbec poznáš, kudy závodníci pojedou?

"Je to loterie. Vsadím vše na jedno místo a čekám. A oni nakonec jedou o kilometr vlevo nebo vpravo...Nezbývá, než tam běžet. Padám horkem a polovina startovního pole je stejně pryč. Jednou už jsem taky bezmocně sledoval, jak si to zbytek závodníků namířil přesně tam, kde jsem původně stál. Ale o tom to právě je. Takový je Dakar. Nevyzpytatelný..."

Jak lze vůbec vydržet celý den v dunových polích, mezi horkým pískem a žhavým sluncem?

"Je potřeba vědět, co člověka čeká a připravit se na to. Jinak to může být hodně drsný zážitek. V první řadě je důležité oblečení. Lehké, ale raději takové, které zakryje většinu těla - košile s dlouhým rukávem a dlouhé kalhoty. Rozhodně se nesmí zapomenout na klobouk anebo aspoň kšiltovku. Kdo se odváží v krafasech a tričku, ten se musí pořádně namazat opalovacím krémem s co nejvyšším faktorem. A samozřejmě je nevyhnutelné pít co nejvíce vody. I když člověk nemá žízeň, je potřeba pít. Čím více, tím lépe. Ale pozor - ne vyloženě chladné nápoje."

A co ty? Jak vypadala tvá první zkušenost s pobytom v dunách?

"Bylo mi dost blbě. Už před tím jsem si spálil celou kebuli, protože jsem si nevezl klobouk. Vypadal jsem jako rajče. No a pak jsem si do žhavého písku vyrazil v nazouvácích. Jen jsem vyšel, už jsem tancoval lambádu, jak ten písek páli! A jelikož jsem si nevezl ani dost vody, docela brzy jsem se ocitl na hranici kolapsu."

Jak vůbec vypadá tvůj typický den během pouštního maratonu.

"Pokud spím v bivaku, vstávám hodně brzy - mezi čtvrtou a pátou ranní. Ale většinou se společně se svými parťáky v autě už večer přesunují co nejdříve k trati. Tam pak vstávám o něco později. Následuje rychlá hygiena v polních podmínkách. Když máme dost času, najedeme do rychlostní zkoušky a hledáme co nejlepší místo na focení. Pokud tam jedou jen motorky anebo naopak jen auta a kamiony, zdržme se tak tři hodinky. Když je to místo, kudy jedou všichni, jsme

tam i pět hodin. Přitom musíme myslet na to, jak daleko to máme do dalšího bivaku. Není neobvyklé, že každodenní přesun znamená i šest hodin jízdy."

Říkáš, že většinou nocuješ u trati, tak co v bivaku?

"Každý den musíme do tiskového střediska, kde si vyzvedneme mapy, roadbooky, kódy do navigace a další informace, bez kterých bychom byli druhý den ztraceni. Podle času se zdržíme i u týmu, v jehož barvách působíme. Nejpozději v deset večer se snažíme vyrazit k trati další etapy. Leckdy se to nepovede a stane se, že vyjedeme až před půlnocí, takže spát jdeme ve tři ráno. Taky už se nám stalo, že jsme zabloudili a museli jet celou noc. V takových chvílích je potřeba se za volantem pravidelně střídát. Únava je na Dakaru veliká a hlavně strašně zrádná."

Jak vám v bivaku vaří?

"Většinou opravdu chutně, hlavně na argentinském území. K snídaní tam bývají housky se šunkou a sýrem, buchty, omelety i nějaké to drobení pro ty, co rádi ovesné vločky. Dobré jsou i balíčky, které dostáváme na cestu. Skvělé bývají večeře. Když je steak se zeleninou anebo guláš s bramborovou kaší, tak se tak nacpu, že mě to ráno vyžene ze stanu už před východem sluníčka."

Jsou ty noci mimo bivač hodně dobrodružné?

"No, někdy jsou. Částečně dílem divoké přírody, ale leckdy také vinou nevyzpytatelných lidí okolo. Na jednu škaradou noc si vzpomínám z loňského ročníku. Spali jsme ve vysoké nadmořské výšce a to bývá ▶▶

fakt zážitek. Cítil jsem tlak na hrudi, srdce mi bušilo a v žilách jsem měl tolik adrenalinu, jako při nějakém extrémním výkonu. Po půlnoci zastavilo vedle našich stanů auto. Ani nos bych v tu chvíli nevystříčil! Hned jsem si vzpomněl na maniky, které jsme tam potkali večer. Vydávali se za policisty, měli pušky a byla z nich cítit tráva. Tenkrát našťastí hned odjeli, ale tu noc už na spánek nebylo ani pomyslení."

Jací vůbec jsou lidé, které potkáváš v odlehlých oblastech Argentiny, Chile anebo Bolívie?

"Jsou jiní. Žijí v naprosto odlišných podmínkách, než my, a teď nemyslím jen ty materiální. Bohužel toho o jejich životě moc nevím, protože oni nemluví anglicky a já nemluví španělsky. Ale rád bych se o nich dozvěděl víc, popovídal si s nimi. Proto jsem se začal učit španělsky. Už letos mi to hodně pomohlo. A to umím teprve pár slovíček a frázi."

Někdy to jde i beze slov...

"Jo, to je pravda, protože ti lidé jsou moc zajímaví a většinou také přátelští. Zdraví nás, chtějí se s námi fotit, zvou nás na pivo anebo na barbecue... Letos nás takhle pohostili chlapci, které jsme náhodou potkali někde uprostřed Argentiny. Právě tam, kde jsme pak fotili náš presscar. Krátce na to jsme museli zastavit, protože jsme měli defekt. Za chvíli se tam objevili naši noví přátelé a v rukou měli fotografickou výbavu kolegy Petra Luska v hodnotě... no prostě za moc peněz. On ji tam zapomněl a oni mu ji přivezli! A ještě nám vyměnili kolo. Dali jsme jim, co jsme měli. I vlastní špinavá a propocená týmová trička. Když se jim líbila..."

Už sis někdy řekl: 'Tak a je to v háji!?'

"Párkrát se k tomu schylovalo. V roce 2013 jsme museli hned třikrát za sebou projet skrz rozvodněné argentinské řeky. Ty peřeje vypadaly opravdu hrozně. Čtlo to vlnitou tam na plný plyn a tu hrůzu spíš přeletět, než projet.

Ale asi nejhorší chvíle jsem prožil v Chile, na dně jednoho hlubokého odlehlého kaňonu, kde jsme zapadli do bahna. Vody tam bylo ani ne po kolena, ale to bahno, to byl hnus! Bylo jako beton, ani zvedák z něj nešel vytáhnout. Když jsme se kousek pohnuli, hned jsme zase zapadli. Auto leželo na břiše, kola neměla záběr a naviják nebylo o co zaháknout. Makali jsme tam lopatama snad šest hodin na přímém slunci, ve smradlavé vodě. Kolem létali nějaké potvory, které připomínaly naše hovada. A stejně tak koušaly. Kolabovali jsme, ale nakonec jsme se z toho dostali vlastními silami."

Vidím, že fotky z Dakaru jsou opravdu drazé za placené. A to nemluví jen o penězích. Už se ti tam podařilo udělat fotku, kterou můžeš ty sám považovat za těžko překonatelnou NEJ...?

"Jsou fotky, které považuji za parádní a skvostné a někdo jiný by možná z mé galerie nějakou tu NEJ vybral. Ale já jsem na sebe dost náročný, proto odpovídám: Ještě ne, ještě ji nemám. Ještě párkrát je potřeba tohle peklo prožít znovu." ■

